Dosar nr. 3-888/2022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

01 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Întovărășirea Pomicolă „Victoria-Aura" împotriva Primăriei com.Tohatin și Consiliului com.Tohatin, persoane terțe Ion Becher, Aurelia Matani, Iurie Tcacenco, Andrian Roșca, Boris Ștubei și Vitalie Harti cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 07 aprilie 2022, Întovărășirea Pomicolă „Victoria-Aura" a depus o acțiune în judecată împotriva Primăriei com.Tohatin și Consiliului com.Tohatin cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că prin procesul-verbal al ședinței cârmuirii întovărășirii Pomicole „Victoria-Aura" din 24.04.2021, prin vot unanim s-a decis excluderea din componența acesteia a unor membri și înscrierea unor membri noi. Prin procesul-verbal al cârmuirii întovărășirii Pomicole „Victoria-Aura" din 15.05.2021, prin vot unanim s-a aprobat procesul-verbal al ședinței cârmuirii întovărășirii Pomicole „Victoria-Aura" din 24.04.2021.

Reclamantul menționează că drept efect, prin scrisoarea nr. 2 din 09.06.2021, nr. intrare 415 din 10.06.2021, informația respectivă a fost prezentată Consiliului și Primăriei com. Tohatin, în vederea operării modificărilor privind membrii întovărășirii Pomicole „Victoria-Aura". Dat fiind faptul că pârâții nu au efectuat modificările solicitate, prin cererea prealabilă nr. l din 19.01.2022 a solicitat adoptarea deciziei privind efectuarea modificărilor în listele membrilor întovărășirii Pomicole „Victoria-Aura".

Prin decizia Consiliului corn. Tohatin nr. 1-8 din 27 ianuarie 2022, recepționată la 15 martie 2022, s-a dispus: „Se respinge cererea prealabilă a Î.P. „Victoria-Aura" privind modificarea listelor membrilor întovărășirii pomicole în conformitate cu Procesul-Verbal nr. l din 15.05.2021 al adunării generale a membrilor împuterniciți Î.P. „Victoria-Aura",,

Reclamantul susține că, în conformitate cu art. 31, Cod Administrativ, Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Conform art. 118 alin. (l)-(3), Cod Administrativ, (1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care

se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. (2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Potrivit art. 120, alin. (1), lit. f), h), Cod Administrativ, (1) Un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ.

Reclamantul indică că, refuzul contestat, în calitate de act administrativ, este afectat de mai multe vicii, manifestate prin, (i) lipsa motivării corespunzătoare și (ii) omisiunea indicării unor elemente de structură, fapt care denotă nulitatea. Astfel, Decizia pârâților nu conține motivarea în drept, cu privire la temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul. Totodată, cu referire la motivarea în fapt, actul administrativ emis, nu conține argumentele și premisele factologice aferente emiterii acestui act.

Reclamantul consideră că, având în vedere natura de act administrativ individual defavorabil, acesta nu conține nici o mențiune cu privire la procedura administrativă care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Or, conform art. 94, Cod Administrativ, (1) înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. (2) Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Reclamantul mai menționează că pârâții au oferit un refuz, fără a realiza audieri pe marginea faptelor date, fapt care, denotă existența unui viciu de procedură. Mai mult decât atât, prezentarea unui răspuns formal la cererea prealabilă, manifestă în mod clar o lipsă a dorinței de a examina obiectiv și multi-aspectual circumstanțele de fapt și de drept. Răspunsul la cererea prealabilă nu denotă existența cercetării obiective, corecte și reală a situației create.

În acest context, reclamantul menționează Hotărârea din 09.11.2017 a Curții de Justiție a Uniunii Europene (în continuare - „C.J.U.E.”) în cauza nr. C 46/16, în care C.J.U.E. a reiterat principiul că: (...) 40. Printre aceste cerințe, obligația de motivare a deciziilor adoptate de autoritățile naționale are o importanță deosebită, întrucât permite destinatarului lor să își apere drepturile în cele mai bune condiții posibile și să decidă în deplină cunoștință de cauză dacă este util să formuleze o acțiune împotriva acestora. Aceasta este de asemenea necesară pentru a permite instanțelor să își exercite controlul asupra legalității deciziilor menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 1987, Heylens și alții, 222/86, EU:C:1987:442, punctul 15).

Reclamantul indică că actul administrativ nemotivat, nu permite nici destinatarului și nici instanței de judecată, să se convingă de faptul că nu este o decizie arbitrară și care nu permite destinatarului să-și valorifice pe deplin dreptul la apărare și dreptul de acces la un tribunal. Or, conform art. 16, Cod Administrativ, (1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. (2) Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Motivarea corespunzătoare a actului administrativ, conform Codului Administrativ, condiționează legalitatea acestuia, iar în lipsa acestuia, actul administrativ nemotivat este afectat de viciu și în esență nul.

Cu referire la respectarea principiului legalității, Curtea Constituțională a statuat în Hotărârea nr. 22 din 16.07.2015 că: (...) 50. Curtea notează importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică. Potrivit acestui principiu, autoritățile statale trebuie să respecte dispozițiile legale în vigoare și să se supună principiilor fundamentale ale Constituției. 51. Curtea relevă că la baza statului de drept, consacrat de articolul 1 alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică (articolul 7 din Constituție), iar respectarea legilor care nu contravin în mod vădit Constituției este obligatorie. 52. Importanța principiului legalității presupune, așadar, respectarea legilor, această exigență fiind impusă nu doar indivizilor sau persoanelor juridice private, ci și autorităților și instituțiilor publice. în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, este important ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost acordate (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 42).

Cu referire la exercitarea dreptului discreționar într-un mod arbitrar, partea reclamantă indică că în conformitate cu art. 16, Cod Administrativ, (1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. (2) Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Potrivit art. 21, Cod Administrativ, (1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. (2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. (3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu art. 92, Cod Administrativ, (1) Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. (2) Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Conform art. 137, alin. (l)-(2), Cod Administrativ, (1) în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Daca autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legala, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

Potrivit art. 225, alin. (2), Cod Administrativ, (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege. Anticipând limitele de control a legalității actului administrativ în cadrul

procedurii de contencios administrativ, reclamantul menționează că refuzul de a admite cererea reclamantului, reprezintă o manifestare a dreptului discreționar, exercitat de către autoritățile publice: fără a fi luate în considerare toate faptele relevante, cu încălcarea limitelor legale ale dreptului discreționar și contrar scopului acordat prin lege. Or, este evident că, pârâții acționează cu rea-credință și dă dovadă de lipsă de consecvență.

Cu referire la adoptarea unei măsuri disproporționale, reclamantul susține că conform art. 29, Cod Administrativ, (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. (3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Reclamantul mai menționează că refuzul pârâților reprezintă niște manifestări a puterii publice, nerezonabile și respectiv, disproporționale. Or, pe lângă faptul că, reclamantul a respectat procedura legală privind excluderea membrilor și introducerea noilor membri, deținând toată documentația necesară, acesta deține o speranță legitimă, pentru a obține o decizie favorabilă privind operarea modificărilor efectuate. Or potrivit legislației în vigoare, întovărășirea Pomicolă decide de sine stătător atât excluderea membrilor, cât și primirea noilor membri, unica condiție fiind respectarea procedurii. Astfel, în momentul în care întovărășirea pomicolă desfășoară procedura excluderii/includerii membrilor în conformitate cu legea, administrația publică locală nu poate refuza efectuarea modificărilor respective. Or, în caz contrar, administrația publică locală ar produce o ingerință în dreptul exclusiv al întovărășirii de gestionare a componenței sale, încălcând principiile competenței.

Prin urmare, reclamantul indică că potrivit cadrului legal se denotă inadmisibilitatea ingerinței pârâtului în activitatea și gestionarea sa la faza de operare a modificărilor necesare în listele IP „Victoria-Aura" la compartimentul membrilor întovărășirii pomicole, fiind excedate atribuțiile și competențele Autorității Administrației Publice Locale la acest capitol și anume:

Conform Articolul 16 din Constituție (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (...) Articolul 127 Constituția Republcii Moldova – Proprietatea, prevede că (...) (2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății. (...)

Conform articolul 40 din Codul Funciar, întovărășirile pomicole formate anterior continuă să posede terenurile atribuite lor conform legislației în vigoare. Aceste terenuri se află în administrarea autorităților administrației publice locale respective. Terenurile aparținând întovărășirilor pomicole se află în hotarele extravilanului localităților pe contul cărora au fost create. Membrii întovărășirilor pomicole beneficiază de loturile repartizate lor din terenul atribuit întovărășirii.

Prevederile Legii nr. 1308 din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, articolul 7, prevede că membrii întovărășirilor pomicole sînt deținători de loturi pomicole, trecuți în registrele cadastrale ale deținătorilor de teren, cu responsabilitate personală față de legislația funciară.

Mai menționează reclamantul că prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr.629 cu privire la întovărășirile pomicole sunt următoarele: „întru executarea hotărârii Parlamentului Republicii Moldova din 5 iulie 1991 nr.629-XII „Cu privire la întovărășirile pomicole" Guvernul Republicii Moldova hotărăște: 1. A aproba Statutul model al întovărășirii pomicole conform anexei nr.1.; 2. Comitetele executive raionale și primăriile orașelor: să organizeze în termen de

două luni reînregistrarea întovărășirilor pomicole în legătură cu adoptarea noului Statut model al întovărășirii pomicole; să asigure în 1992 schimbarea și eliberarea către întreprinderi, organizații și instituții a actelor de stat cu titlu de posesie a pământului în cadrul întovărășirii lor pomicole. Primăriile, pe teritoriul cărora se află întovărășirile pomicole, să exercite un control permanent asupra folosirii raționale a pământului apei, energiei electrice, asupra respectării normelor sanitare, protecția mediului înconjurător, să contribuie la edificarea pe masivele pomicole a clădirilor și construcțiilor de folosință comună, legate de activitatea întovărășirilor pomicole. (...)"

Potrivit pct.8 a Hotărârii citate, în rândul membrilor întovărășirii pomicole pot fi primiți lucrătorii unei întreprinderi, instituții sau organizații, precum și pensionarii, care au lucrat anterior la această întreprindere, instituție sau organizație.(...)

Potrivit pct. 10 a Hotărârii citate, lucrătorii, funcționarii și alți cetățeni sînt primiți în rândul membrilor întovărășirii la ședința conducerii întovărășirii pomicole, conform cererilor înregistrate.

Potrivit pct.29. Organul suprem de conducere al întovărășirii pomicole este adunarea generală.

Potrivit pct. 35 Direcția întovărășirii pomicole: 1) înscrie și exclude din rândul membrilor întovărășirii, dă în folosință membrilor întovărășirii loturi de pământ;

Mai indică reclamantul că atribuțiile Administrației Publice Locale prin prisma articolului 10 a Legii privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar: Ținerea cadastrului funciar Cadastrul funciar se ține la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale: sat (comună), oraș (municipiu), raion, republică.

Potrivit art. 11, a legii sus-citate evidența tehnică constituie un complex de măsurări pentru determinarea dispunerii configurației și mărimii terenurilor pe categorii, tipuri de proprietate, posesiune și beneficiere funciară. La nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale se execută următoarele lucrări tehnice: 1) stabilirea și delimitarea prin bornare a hotarelor unităților administrativ-teritoriale și a terenurilor deținătorilor; 2) stabilirea și marcarea pe teren a hotarelor intravilanului localităților; 3) măsurarea tuturor terenurilor din intravilanul unităților administrativ-teritoriale, specificându-se categoria terenurilor și a deținătorilor lor; 4) măsurări pe teren pentru obținerea și actualizarea documentației cadastrale. înainte de începerea măsurărilor pe teren, în caz de necesitate, deținătorii de terenuri coordonează cu vecinii hotarele acestor terenuri și le marchează cu borne.

Potrivit art. 12 Evidența economică se realizează prin mecanismul economic de reglementare a raporturilor funciare, aprobat de Guvern. Evidența juridică se realizează prin înscrierea drepturilor asupra terenului în conformitate cu Legea cadastrului bunurilor imobile.

Potrivit art. 13 Sistemul documentației cadastrale: în republică este introdus un sistem unic de documentație cadastrală, care constituie cadastrul funciar republican. Documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sînt titlul de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, certificatul de moștenire, contractul de vânzare-cumpărare, contractul de schimb, contractul de donație, contractul de arendă și alte documente. Documentația tehnică cadastrală de bază care se întocmește la nivel de sat (comună), oraș (municipiu), raion, republică cuprinde: 1) registrul cadastral al terenurilor din intravilanul satului (comunei), orașului (municipiului) și materialele cartografice; 2) registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și harta cadastrală a satului (comunei), orașului (municipiului); 3) registrul cadastral și harta cadastrală ale raionului; 4) registrul cadastral și harta cadastrală ale republicii. Registrul cadastral al terenurilor se ține în

cadrul unităților administrativ-teritoriale și cuprinde informație despre suprafața, categoria pământurilor, despre indicatorii lor cantitativi și calitativi.

Mai menționează reclamantul că registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cuprinde informație despre toate terenurile din intravilanul unității administrativ-teritoriale. Harta cadastrală conține reprezentarea grafică a informației privind așezarea terenurilor incluse în registrul cadastral al unităților administrativ-teritoriale respective. Termenele de reprezentare a cadastrului funciar și conținutul documentației cadastrale de bază sînt stabilite într-un regulament special, aprobat de Guvern. Reglementări similar sunt și în Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 24 din 11.01.1995 și anume:

Pct. 4- Organele administrației publice locale: vor asigura ținerea sistematică a documentației cadastrale și prezentarea acesteia organelor ierarhic superioare în volumul și termenele stabilite;

Pct. 5- Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, proiectul de organizare a teritoriului și decizia autorității administrației publice locale cu privire la atribuirea terenului constituie temei pentru soluționarea problemelor ce țin de impozitarea, vânzarea-cumpărarea terenurilor proprietate publică, moștenirea și litigiile funciare, obiect al cărora sînt terenurile, drepturile asupra cărora nu au fost încă înregistrate la organul cadastral teritorial în registrul bunurilor imobile.

Notează reclamantul că, conform pct.9, procesul de legalizare a drepturilor deținătorilor de teren decurge în următoarele etape: - înregistrarea deținătorilor de terenuri în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri b) Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și registrul cadastral al terenurilor (fișa cadastrală centralizatoarei

Pct. 12 prevede că informația juridică și tehnico-economică se sistematizează în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri (anexa nr. l) și registrul cadastral al terenurilor (fișa cadastrală centralizatoare) (anexa nr.2), alăturând-se și planurile cadastrale. Formele registrelor cadastrale sînt unice pentru toate unitățile administrativ-teritoriale (sat, comună, oraș, raion, republică). Completarea registrelor cadastrale se efectuează în baza documentelor ce confirmă drepturile asupra pământului (deciziilor primăriilor municipiilor, orașelor, satelor (comunelor), contractelor de vânzare-cumpărare), de arendă, schimb, certificatelor de moștenire, donație. Conținutul documentației cadastrale primare este elaborat și se aprobă de către de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Reclamantul indică că conform pct. 18 serviciile pentru reglementarea regimului proprietății funciare ale organelor administrației publice locale țin la zi în conformitate cu situația de pe teren, registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și registrul cadastral al terenurilor (fișa cadastrală centralizatoare).

Mai notează reclamantul că registrul cadastral al deținătorilor de terenuri stă la baza întocmirii registrului cadastral al terenurilor (fișei cadastrale centralizatoare, anexa nr.2) unde la pct 1.2.2.1 sunt înregistrate loturile pomicole neprivatizate, și coloana 1.3.7 unde de asemenea este necesar de a fi intabulată informația privind loturile pomicole, fapt ce și solicit reclamanta prin prezenta cerere de chemare în judecată.

Invocă reclamantul ÎP „Victoria-Aura” că a respectat procedura legală privind emiterea deciziilor în cadrul întovărășirii, mai mult decât atât, potrivit principiului bunei-credințe, s-a adresat în mod oficial cu cerere către pârâți, prin care i-a informat asupra deciziilor emise, solicitând operarea modificărilor, astfel, s-a conformat întru totul cerințelor legale. în contextul dat, consideră pe deplin pertinent și concludent, precedentul CtEDO, (Moskal c. Poloniei, 15

septembrie 2009), CtEDO a reținut cu titlu de principiu că: 73. luând în considerare importanța justiției sociale, consideră că, ca principiu general, autoritățile publice nu urmează a fi private de posibilitatea lor de a corecta erorile comise, chiar și acele care rezultă din neglijența lor personală”

Potrivit art. 17 Cod Administrativ al RM, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Astfel, prin activitatea administrativă enunțată, au fost încălcate mai multe drepturi ale reclamantului, precum dreptul la un act administrativ favorabil, la folosință și dispoziție asupra drepturilor sale legitime, dreptul la o speranță legitimă în sensul art. 6 CEDO, dreptul la soluționarea justă a cererii, dreptul la o examinare nearbitrară a solicitărilor adresate organelor statale, cât și alte drepturi conexe.

Conform art. 141 alin. (1) Cod Administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. Iar conform art. 224 alin. 1) lit. a) și b) Cod Administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Cere, Întovărășirea Pomicolă „Victoria-Aura”:

- obligarea pârâților de a emite actul administrativ individual favorabil - a deciziei cu privire la operarea modificărilor necesare în listele IP „Victoria-Aura” la compartimentul membrilor întovărășirii pomicole, potrivit solicitărilor reclamantului enunțate în cererea inițială și cea prealabilă.
- anularea actului administrativ individual defavorabil - deciziei nr. 1/8 din 27 ianuarie 2022 privind respingerea cererii reclamantului de a opera modificările necesare în listele IP „Victoria-Aura” și a actelor subsecvente.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, nu s-a prezentat deși a fost citat legal despre data, locul și ora acesteia.

Obiecțiile pârâților:

Reprezentantul pârâților, Primăriei com. Tohatin și Consiliului com. Tohatin, Braghiș Vasile, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată pentru motivele de fapt indicate în referință.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică a menționat că la 10.06.2021 ÎP „Victoria-Aura” a depus o cerere către Primăria comunei Tohatin, prin care se solicită înlocuirea unor membrii deținători de loturi pomicole, excluși din componența ÎP „Victoria-Aura” cu alții noi primiți și cărora s-a decis atribuirea loturilor deținute în posesie de către persoanele excluse. La 30.09.2021 ÎP „Victoria-Aura” a depus o cerere prealabilă cu aceleași cerințe. Cererea ÎP „Victoria-Aura” cu materialele prezentate a fost examinată în cadrul comisiei de specialitate și ulterior în cadrul ședinței Consiliului comunal Tohatin din 14.12.2021. În cadrul ședinței proiectul de decizie nu a întrunit numărul necesar de voturi și decizia nu a fost adoptată, însă în

rezultatul unor erori tehnice (de procedură) decizia a fost introdusă în Registrul actelor locale ca Decizia Consiliului comunal Tohatin nr. 8/22 din 14.12.2021.

Decizia Consiliului comunal Tohatin nr. 8/22 din 14.12.2021 a fost notificată de către Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat pe temei de procedură, și prin Decizia Consiliului comunal Tohatin nr. 1/12 din 27.01.2022 notificarea OCT a fost admisă și Decizia Consiliului comunal Tohatin nr. 8/22 din 14.12.2021 a fost abrogată. La 19.01.2022 ÎP „Victoria-Aura" a depus o cerere prealabilă repetat, prin care a solicitat repetat modificarea listei membrilor deținători de loturi pomicole din ÎP „Victoria-Aura". Astfel cererea prealabilă a fost examinată și în cadrul ședinței din 27.01.2022 prin Decizia Consiliului comunal Tohatin nr. 1/8 din 27.01.2022 cererea a fost respinsă.

Conform art. 40 din Codul Funciar: „ întovărășirile pomicole formate anterior continuă să posede terenurile atribuite lor conform legislației în vigoare. Aceste terenuri se află în administrarea autorităților administrației publice locale respective. Terenurile aparținând întovărășirilor pomicole se află în hotarele extravilanului localităților pe contul cărora au fost create. Membrii întovărășirilor pomicole beneficiază de loturile repartizate lor din terenul atribuit întovărășirii. Statutul juridic al întovărășirilor pomicole, drepturile și obligațiile membrilor acestora sînt stabilite de Guvern.

Notează pârâtul că în baza hotărârii adunării generale, adoptată cu votul majorității membrilor întovărășirii pomicole, consiliul local al unității administrativ-teritoriale poate include, prin decizia sa, terenurile întovărășirii pomicole în intravilanul localității respective, cu respectarea normelor de urbanism și a cerințelor specifice, stabilite de către Guvern. Repartizarea de mai departe a terenurilor pentru întovărășiri pomicole este interzisă."

Conform pct. 14 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin HG nr.629/1991: „Membrul întovărășirii pomicole poate fi exclus din întovărășire în cazurile:

1) nerespectării cerințelor folosirii pământului, protecției mediului înconjurător, agrotehnicii, neîndeplinirii hotărârilor adunării generale a membrilor (adunării împuterniciților) întovărășirii și a direcției;

2) nevalorificării (nefolosirii) lotului de pământ pentru creșterea producției agricole; 3) uzurpării pământului;

4) neachitării cotizațiilor de înscriere, a cotelor de membru speciale și a impozitelor stabilite;

5) transmiterii arbitrare în folosință deplină sau parțială către altă persoană a lotului de pământ sau a construcțiilor aflate pe teritoriul lotului, folosirii lotului în alte scopuri decât cele prescrise;

6) scoaterii la iveală a unor circumstanțe, care privează persoana de dreptul de a fi membru al întovărășirii pomicole."

Conform pct. 15 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin HG nr. 629/1991: „Excluderea din întovărășire se face în baza hotărârii direcției întovărășirii, cu aprobarea ulterioară a hotărârii de către adunarea generală. Decizia cu privire la excludere poate fi atacată în termen de o lună, în organul de administrare locală. În cazul dezacordului cu hotărârea organului respectiv ea poate fi atacată în instanța judecătorească în modul stabilit. Direcția întreprinde măsuri privind asigurarea integrității clădirilor pe teritoriul lotului de pământ, rămas disponibil, până la repartizarea lui unei alte persoane care obține calitatea de membru al întovărășirii."

Conform pct. 16 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin HG nr. 629/1991: „ Persoanei care s-a retras (a fost exclusă) din rândul membrilor întovărășirii, i se

restituie cotizațiile speciale, plătite în casa întovărășirii pentru ridicarea acareturilor gospodărești și a construcțiilor de folosință comună (cu excepția uzurii naturale), pentru alimentare cu apă, energie electrică, pentru construcția drumurilor, îngrădirea teritoriului, desfășurarea unor măsuri pentru valorificarea lotului de pământ al întovărășirii (planificarea teritoriului, ameliorația, transportarea stratului fertil de sol etc.), i se restituie de asemenea, conform actului de evaluare a căsuței de livadă și a altor clădiri, aflate pe teritoriul lotului de pământ, și alte cheltuieli pentru valorificarea lotului. Persoanelor menționate nu li se restituie taxele de închiriere și cele de membru, cotizațiile depuse pentru întreținerea lucrărilor și remunerarea slujbașilor întovărășirii, pentru manifestările culturale, cotizațiile pentru reparația acareturilor și a construcțiilor, plățile pentru folosirea apei, energiei electrice, transportului auto, precum și taxele de impozit.

Persoana primită în rândul membrilor întovărășirii în locul celor retrase (excluse) este obligată să achite întovărășirii taxa de înscriere, precum și plățile, cuvenite membrului retras, cotizațiile cu destinație specială (cu excepția uzurii construcțiilor și altor clădiri) prețul căsuței de livadă și al altor construcții, al plantațiilor de pomi și arbuști, precum și alte cheltuieli suportate în timpul valorificării lotului de pământ.

Moștenitorii, membrii familiei, soțul divorțat sau soția divorțată primiți în rândul membrilor întovărășirii în locul celui retras sau exclus din întovărășire sînt eliberați de achitarea cotizației de intrare. Toate plățile reciproce între persoana retrasă din întovărășire și cea inclusă în locul ei se efectuează prin casa întovărășirii.”

Conform pct. 17 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin HG nr.629/1991: „ în cazul retragerii (excluderii) din rândul membrilor întovărășirii, costul căsuței de livadă și al altor construcții de pe lotul repartizat membrului întovărășirii, precum și costul pomilor, arbuștilor și al semănaturilor se evaluează în modul stabilit, ținându-se seama de prețurile contractuale.”

Conform pct. 18 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin HG nr. 629/1991: „Litigiile de drept civil dintre întovărășirile pomicole și membrii lor, litigiile moștenitorilor cu privire la protecția dreptului prioritar de intrare în întovărășire încălcat sau contestat, litigiile soților divorțați asupra dreptului de folosire a lotului de pământ, precum și cele cu caracter patrimonial se soluționează de către instanța judecătorească.”

Conform art. 16 Codului Administrativ: „Dreptul discreționar al autorității publice (1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. (2) Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.”

Conform art. 17 Codului Administrativ: „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.”

Indică pârâtul că reclamantului ÎP „Victoria-Aura” prin cerere de chemare în judecată nu a demonstrat încălcarea careva drepturi concrete.

Conform art.207, alin. (l), alin. (2), lit. e) Codului Administrativ: „Instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

În temeiul celor expuse, pârâții consideră, că Consiliul comunal Tohatin întemeiat a respins cerere ÎP „Victoria-Aura”, prin care se solicită modificarea listei membrilor deținătorilor

de loturi pomicole și solicită respingerea cererii de chemare în judecată, ca inadmisibilă și neîntemeiată.

Poziția terților:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 23 iunie 2022, în proces au fost atrași Ion Becher, Efrosinia Bahcivanji, Iurie Tcacenco, Andrian Roșca, Boris Ștubei și Vitalie Harti, în calitate de persoane terțe.(f.d. 43-44)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 10 mai 2022, în proces s-a înlocuit terțul Efrosinia Bahcivanji, care a decedat, cu succesorul lui în drepturi Matani Aurelia. (f.d.63-64)

În ședința de judecată, reprezentantul terțului, avocatul Mihail Scrob a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. În susținerea poziției sale, terțul Matani Aurelia a menționat că la data de 16.08.2004, mama sa, Bahcivanji Efrosinia (decedată la *****) a privatizat terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,058 ha, situat în mun. Chișinău, com. Tohatin, extravilan, Î.P. „Victoria-Aura", lotul nr. 180. Acest fapt se confirmă prin următoarele acte juridice: Decizia Consiliului comunal Tohatin, mun. Chișinău, nr. 3/8 din 23.02.1996 „Cu privire la atribuirea loturilor din întovărășirile pomilegumicole"; Borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a lotului pomicol; Contractul de vânzare-cumpărare nr. 5496 din 16.08.2004, încheiat între Primăria corn. Tohatin, mun. Chișinău, în calitate de „Vânzător", și cet. Bahcivanji Efrosinia, în calitate de „Cumpărător", autentificat de către notarul Adelina Soltan.

Susține terțul că conform conținutului contractului de vânzare-cumpărare nr. 5496 din 16.08.2004 (pagina 5 a contractului) rezultă, că datele ce decurg din prezentul contract urmau să fie trecute de către inginerul cadastral al primăriei, Cebotari M., în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri (ținut de Primăria corn. Tohatin) cu nr. 2353 din 30.06.2004 (data achitării taxei locale în sumă de 54 lei și prețului de vânzare-cumpărare a lotului pomicol în sumă de 206 lei). Faptul că inginerul cadastral al primăriei (reprezentantul vânzătorului) nu a îndeplinit obligațiunile sale din contractul ce se referă la înregistrarea în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri a dreptului de proprietate a cumpărătorului asupra lotului pomicol nr. 180, cu nr. cadastral *****, consideră terțul că nu poate servi temei pentru transmiterea acestui lot pomicol altei persoane.

Notează terțul că prin documentele anexate la prezenta referință se confirmă faptul, că conducerea Î.P. „Victoria-Aura" ilegal a hotărât să transmită în posesia persoanei terțe Boris Știubei lotul pomicol nr. 180, cu nr. cadastral *****, prin excluderea mamei sale din componența membrilor Î.P. „Victoria-Aura" și primirea în locul ei în calitate de membru pe cet. Boris Știubei. Astfel prin acțiunile ilegale a reclamantului Î.P. „Victoria-Aura" grav a fost încălcat dreptul de proprietate asupra lotului pomicol privatizat. Prin decizia Consiliul corn. Tohatin nr. 1/8 din 27.01.2022 prin care a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantului privind efectuarea modificărilor în listele Î.P. „Victoria-Aura" a fost apărat dreptul de proprietate asupra lotului pomicol privatizat. Reieșind din cele menționate, persoana terță consideră că decizia Consiliul corn. Tohatin nr. 1/8 din 27.01.2022 este legală și nu poate să fie anulată pe motivele indicate de reclamant.

Persoanele terțe Ion Becher, Iurie Tcacenco, Andrian Roșca, Boris Ștubei, Vitalie Harti în termenul acordat de instanță, nu au depus referință asupra acțiunii reclamantului, nu s-au prezentat în ședința de judecată, deși au fost citați legal despre data, locul și ora acesteia.

Aprecierea instanței:

Audiind reprezentantul autorității publice pârâte și studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile;
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei, înscrisurile dosarului și explicațiile participanților la proces s-a constatat că, la 10.06.2021 IP „Victoria-Aura” a depus cerere în adresa Primăriei comunei Tohatin, pin care a solicitat înlocuirea unor membrii deținători de loturi pomicole, excluși din componența ÎP “Victoria-Aura” cu alții noi primiți și cărora s-a decis atribuirea loturilor deținute în posesie de către persoanele excluse. (f.d. 28)

Ulterior la 19 ianuarie 2022, IP „Victoria-Aura” a depus cerere în adresa Primăriei comunei Tohatin, pin care a solicitat repetat organelor administrației publice locale ale com. Tohatin, să adopte decizia privind efectuarea modificărilor listelor membrilor ÎP „Victoria-Aura”. (f.d.30, 10-11 dosar administrativ)

La 27 ianuarie 2022, Consiliul comunei Tohatin a emis decizia nr.1/8, potrivit căreia s-a respins cererea prealabilă depusă la 19.01.2022. (f.d.11 dosar administrativ)

Prin scrisoarea nr.73 din 25 februarie 2022, Consiliul comunei Tohatin a remis în adresa IP „Victoria-Aura”, decizia nr. 1/8 din 27.01.2022, pe marginea cererii prealabile. (f.d. 31, 12 dosar administrativ)

Nefiind de acord decizia nr.1/8 din 27.01.2022 a Consiliului com. Tohatin, reclamantul la 07 aprilie 2022, s-a adresat în instanța de judecată, solicitând anularea deciziei nr.1/8 din 27 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de operare a modificărilor necesare în listele ÎP „Victoria-Aura” și obligarea pârâților de a emite actul administrativ individual favorabil, privind operarea modificărilor necesare în listele ÎP „Victoria-Aura”, la compartimentul membrilor întovărășirii pomicole, potrivit solicitărilor enunțate în cererea inițială și prealabilă. (f.d. 6-15)

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) și b) Cod administrativ, (1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că decizia com. Tohatin nr.1/8 din 27 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de operare a modificărilor necesare în listele ÎP „Victoria-Aura” reprezintă un act administrativ individual, emis pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce efecte în exterior. Totodată, acesta are caracter defavorabil reclamantului, ținând cont de faptul că revendicarea formulată a fost respinsă.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța reține că reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată va reține următoarele.

Potrivit art.67 alin.(4) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Controlul solicitat de persoanele vătămate, exercitarea dreptului prevăzut în prezentul articol nu lipsește solicitantul de dreptul de a contesta actul administrativ, emis de o autoritate a administrației publice locale, direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

Conform art. 208 alin. (3) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Potrivit art. 163 din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, *un consiliu local* sau Adunarea Populară a Găgăuziei; b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială; c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Actele cauzei și circumstanțele indicate supra atestă că, la caz procedura prealabilă nu urma a fi efectuată, or reclamantul, s-a adresat cu o cerere de emitere a actului administrativ individual Consiliului com.Tohatin.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii, reținând următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge

acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces, se reține că, la 10.06.2021 ÎP „Victoria-Aura" a depus o cerere către Primăria comunei Tohatin, pin care a solicitat înlocuirea unor membrii deținători de loturi pomicole, excluși din componența ÎP "Victoria-Aura" cu alții noi primiți, și cărora s-a decis atribuirea loturilor deținute în posesie de către persoanele excluse, iar la 30.09.2021 ÎP „Victoria-Aura" a depus o cerere prealabilă cu aceleași cerințe.

În rezultatul examinării în cadrul ședinței Consiliului comunal Tohatin din 14.12.2021, neîntrunind numărul necesar de voturi, decizia pe marginea cererii înaintate de către ÎP „Victoria-Aura" nu a fost adoptată, decizia a fost introdusă în Registrul actelor locale ca Decizia Consiliului comunal Tohatin nr.8/22 din 14.12.2021.

Totodată, decizia Consiliului comunal Tohatin nr.8/22 din 14.12.2021 a fost notificată de către Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat pe temei de procedură, și prin Decizia Consiliului comunal Tohatin nr.1/12 din 27.01.2022 notificarea OCT a fost admisă și Decizia Consiliului comunal Tohatin nr.8/22 din 14.12.2021 a fost abrogată.

La 19.01.2022 ÎP „Victoria-Aura" a depus o cerere prealabilă repetat, prin care a solicitat repetat modificarea listei membrilor deținători de loturi pomicole din ÎP „Victoria- Aura". Astfel, cererea prealabilă fiind examinată și în cadrul ședinței din 27.01.2022 prin Decizia Consiliului comunal Tohatin nr.1/8 din 27.01.2022 cererea a fost respinsă.

Conform art. 40 din Codul funciar, (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), întovărășirile pomicole formate anterior continuă să posede terenurile atribuite lor conform legislației în vigoare. Aceste terenuri se află în administrarea autorităților administrației publice locale respective. Terenurile aparținând întovărășirilor pomicole se află în hotarele extravilanului localităților pe contul cărora au fost create. Membrii întovărășirilor pomicole beneficiază de loturile repartizate lor din terenul atribuit întovărășirii. Statutul juridic al întovărășirilor pomicole, drepturile și obligațiile membrilor acestora sînt stabilite de Guvern. În baza hotărîrii adunării generale, adoptată cu votul majorității membrilor întovărășirii pomicole, consiliul local al unității administrativ-teritoriale poate include, prin decizia sa, terenurile întovărășirii pomicole în intravilanul localității respective, cu respectarea normelor de urbanism și a cerințelor specifice, stabilite de către Guvern. Repartizarea de mai departe a terenurilor pentru întovărășiri pomicole este interzisă.

Instanța de judecată reține că, prin Hotărârea Guvernului nr.629 din 13.11.1991 cu privire la întovărășirile pomicole, s-a aprobat statutul model al întovărășirii pomicole (anexa nr. 1).

Potrivit pct. 4 din Statutul model al întovărășirii pomicole, menționat supra prevede că, Membrilor întovărășirii pomicole li se acordă loturi de pămînt cu suprafață de cel mult 600 m cubi. Aceste loturi pot fi limitate în natură cu îngrădituri care corespund cerințelor arhitecturale. Loturile de pămînt repartizate pînă la 1 ianuarie a.c. se păstrează în dimensiunile stabilite de legislația în vigoare la momentul repartizării.

Potrivit pct.14 din Statut, membrul întovărășirii pomicole poate fi exclus din întovărășire în cazurile: 1) nerespectării cerințelor folosirii pămîntului, protecției mediului înconjurător, agrotehnicii, neîndeplinirii hotărîrilor adunării generale a membrilor (adunării împuterniciților) întovărășirii și a direcției; 2) nevalorificării (nefolosirii) lotului de pămînt pentru creșterea producției agricole; 3) uzurpării pămîntului; 4) neachitării cotizațiilor de înscriere, a celor de membru speciale și a impozitelor stabilite; 5) transmiterii arbitrare în folosință deplină sau parțială către altă persoană a lotului de pămînt sau a construcțiilor aflate pe teritoriul lotului,

folosirii lotului în alte scopuri decît cele prescrise; 6) scoaterii la iveală a unor circumstanțe, care privează persoana de dreptul de a fi membru al întovărășirii pomicole.

Potrivit pct. 15 din Statut, excluderea din întovărășire se face în baza hotărîrii direcției întovărășirii, *cu aprobarea ulterioară a hotărîrii de către adunarea generală*. Decizia cu privire la excludere poate fi atacată în termen de o lună, în organul de administrare locală. În cazul dezacordului cu hotărîrea organului respectiv ea poate fi atacată în instanța judecătorească în modul stabilit.

Conform pct. 16 din Statut, persoanei care s-a retras (a fost exclusă) din rîndul membrilor întovărășirii, i se restituie cotizațiile speciale, plătite în casa întovărășirii pentru ridicarea acareturilor gospodărești și a construcțiilor de folosință comună (cu excepția uzurii naturale), pentru alimentare cu apă, energie electrică, pentru construcția drumurilor, îngrădirea teritoriului, desfășurarea unor măsuri pentru valorificarea lotului de pămînt al întovărășirii (planificarea teritoriului, ameliorația, transportarea stratului fertil de sol etc.), i se restituie de asemenea, conform actului de evaluare a căsuței de livadă și a altor clădiri, aflate pe teritoriul loturlui de pămînt, și alte cheltuieli pentru valorificarea lotului.

Persoanelor menționate nu li se restituie taxele de închiriere și cele de membru, cotizațiile depuse pentru întreținerea lucrărilor și remunerarea slijbașilor întovărășirii, pentru manifestările culturale, cotizațiile pentru reparația acareturilor și a construcțiilor, plățile pentru folosirea apei, energiei electrice, transportului auto, precum și taxele de impozit.

Persoana primită în rîndul membrilor întovărășirii în locul celor retrase (excluse) este obligată să achite întovărășirii taxa de înscriere, precum și plățile, cuvenite membrului retras, cotizațiile cu destinație specială (cu excepția uzurii construcțiilor și altor clădiri) prețul căsuței de livadă și al altor construcții, al plantațiilor de pomi și arbuști, precum și alte cheltuieli suportate în timpul valorificării loturlui de pămînt.

Moștenitorii, membrii familiei, soțul divorțat sau soția divorțată primiți în rîndul membrilor întovărășirii în locul celui retras sau exclus din întovărășire sînt eliberați de achitarea cotizației de intrare. Toate plățile reciproce între persoana retrasă din întovărășire și cea inclusă în locul ei se efectuează prin casa întovărășirii.

Conform art. 14 alin.(1) din Legea privind administrația publică locală, Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice.

Raportând prevederile legale la actele cauzei, instanța de judecată concluzionează asupra legalității deciziei nr.1/8 din 27 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de operare a modificărilor necesare în listele ÎP „Victoria-Aura”.

Astfel, instanța de judecată menționează că autoritatea publică locală nu deține competențe în vederea evidenței membrilor întovărășirilor pomicole și nu gestionează modificarea listelor acestora.

În acest context, instanța de judecată va reține că operarea modificărilor necesare în listele ÎP „Victoria-Aura”, la compartimentul membrilor întovărășirii pomicole, este de competența exclusivă a întovărășirii pomicole. Or, așa cum și rezultă din pct. 15 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629 din 13.11.1991 cu privire la întovărășirile pomicole, excluderea din întovărășire se face în baza hotărîrii direcției întovărășirii, cu aprobarea ulterioară a hotărîrii de către adunarea generală.

Suplimentar, instanța atrage atenția că potrivit pct. 26 din Statutul model al întovărășirii pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629 din 13.11.1991 cu privire la întovărășirile

pomicole, competența autorității publice locale se rezumă la exercitarea controlului pentru folosirea rațională a pământului, a apei, energiei electrice și protecția mediului înconjurător.

Drept consecință a celor menționate, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Întovărășirea Pomicolă ,,Victoria-Aura" împotriva Primăriei com.Tohatin și Consiliului com.Tohatin, persoane terțe Ion Becher, Aurelia Matani, Iurie Tcacenco, Andrian Roșca, Boris Ștubei și Vitalie Harti cu privire la anularea deciziei nr.1/8 din 27 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de operare a modificărilor necesare în listele ÎP ,,Victoria-Aura" și obligarea pârâților de a emite actul administrativ individual favorabil, privind operarea modificărilor necesare în listele ÎP ,,Victoria-Aura", la compartimentul membrilor întovărășirii pomicole, potrivit solicitărilor enunțate în cererea inițială și prealabilă.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Întovărășirea Pomicolă ,,Victoria-Aura" împotriva Primăriei com.Tohatin și Consiliului com.Tohatin, persoane terțe Ion Becher, Aurelia Matani, Iurie Tcacenco, Andrian Roșca, Boris Ștubei și Vitalie Harti cu privire la anularea deciziei nr.1/8 din 27 ianuarie 2022 privind respingerea cererii de operare a modificărilor necesare în listele ÎP ,,Victoria-Aura" și obligarea pârâților de a emite actul administrativ individual favorabil, privind operarea modificărilor necesare în listele ÎP ,,Victoria-Aura", la compartimentul membrilor întovărășirii pomicole, potrivit solicitărilor enunțate în cererea inițială și prealabilă.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița